

Kadernota 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
1. Kadervoorstellen	4
Kleuradvies en toelichting.....	4
2. Financiële gevolgen voorstellen gewijzigd en nieuw beleid	10
Financiële gevolgen kadervoorstellen.....	10
3. Actuele financiële situatie	11
Financieel perspectief	11
Ontwikkeling Algemene reserve en weerstandsvermogen	12
4. Financieel technische begrotingsuitgangspunten	13
Rekenrente	13
Indexatie baten en lasten	13
Algemene indexatie baten en lasten	13
Indexatie gemeenschappelijke regelingen	13
Bijlage 1. Kaderbrief	14
Bijlage 2. Kadervoorstellen.....	17
Programma 1 Bestuur en organisatie.....	17
Programma 3 Wonen en Ruimte	22
Programma 4 Onderwijs, Sport en Cultuur	39
Programma 5 Inkomen, Jeugd en Wmo	42
Paragraaf lokale heffingen	51

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de Kadernota 2025 aan. In deze nota beschouwen we de kadervoorstellen van de gemeenteraadsfracties, de financiële gevolgen van deze voorstellen en het huidige financiële perspectief van de gemeente. Deze nota volgt uit de kaderbrief (bijlage 1) die inzicht geeft in de ambities en het financieel perspectief voor het begrotingsjaar 2025.

De kadernota heeft als doel de gemeenteraad de informatie te geven die nodig is om een afweging over de kadervoorstellen te kunnen maken. Uiterlijk eind juni volgt de doorrekening van de meicirculaire 2023 uit het gemeentefonds. Wij verwachten dat hierin de verdere opbouw van de opschalingskorting en het schrappen van de accrescompensatie voor 2025 verwerkt zal zijn.

Net als onze inwoners heeft de gemeente te maken met stijgende kosten. Daarnaast wordt het gemeentefonds door de rijksoverheid gekort en vindt een herverdeling van dit fonds plaats die slecht uitpakt voor IJsselstein. Hierdoor verwachten wij vanaf 2026 een fors tekort waar we in 2025 al rekening mee houden. Ook leidt het schrappen van de accrescompensatie in 2025 tot een eenmalige tegenvaller. Het gevolg hiervan is dat de financiële ruimte voor nieuw beleid zeer klein is. Ook is het een uitdaging om voldoende en geschikte medewerkers te behouden en aan te trekken in de huidige arbeidsmarkt. Dit betekent dat we in onze beschouwing bij nieuw of gewijzigd beleid niet alleen aandacht besteden aan de financiële gevolgen, maar ook rekening houden met de benodigde inzet van medewerkers. Waar nodig maken we scherpe keuzes als het gaat om noodzakelijke wijzigingen, ontwikkelingen en investeringen in aanvulling op onze begroting.

Via de auditcommissie zijn de concept kadervoorstellen door de ambtelijke organisatie voorzien van technische feedback en advies. Daarnaast zijn de voorstellen op 18 april in een speciale raadsconferentie behandeld. De uitkomsten hiervan hebben de initiatiefnemers naar eigen inzicht meegewogen bij het schrijven van de definitieve voorstellen. Wij danken u voor de prettige en constructieve samenwerking bij de totstandkoming van deze kadernota.

IJsselstein, 4 juni 2024

Het college van IJsselstein

1. Kadervoorstellen

Kleuradvies en toelichting

In onderstaande tabel zijn alle voorstellen opgenomen die door de raadsfracties zijn ingediend. Het college geeft op ieder voorstel een advies en een toelichting op dit advies.

Groen betekent dat het college adviseert het voorstel aan te nemen en uit te werken in de begroting 2025. Rood betekent dat het college adviseert het voorstel niet aan te nemen. Geel betekent een neutraal advies van het college. Een neutraal advies kan bijvoorbeeld worden gegeven wanneer de kosten van het voorstel uit het raadsbudget of griffiebudget worden betaald.

Wij verwijzen naar bijlage 2 voor de voorstellen. Hierin zijn ook de toelichting en onderbouwing door de fractie opgenomen. Het college heeft zelf geen kadervoorstellen ingediend omdat er geen financiële ruimte is voor nieuw of gewijzigd beleid dat tot structurele extra uitgaven leidt.

Nr.	Onderwerp	Advies (kleur)	Toelichting advies
Programma 1 Bestuur en organisatie			
1	Verbeteren belangenafwegingen in de Lopikerwaard	Rood	IJsselstein staat met één been in de agglomeratie Utrecht en met het andere in de Lopikerwaard. Dat is een kracht. Wij focussen op beide en nemen deel aan diverse regionale samenwerkingsverbanden en gesprekstafels. Een goed voorbeeld hiervan is U10, waaraan ook de Lopikerwaard gemeenten deelnemen. Ook vinden regelmatig specifieke overleggen plaats tussen de Lopikerwaardgemeenten. Soms worden daar de raden voor uitgenodigd, denk bijvoorbeeld aan de bijeenkomsten over de regionale omgevingsagenda. Het standaard sjabloon voor raadsvoorstellen biedt ruimte om expliciet aandacht te besteden aan regionale impact en aan regionale afstemmingen die hebben plaatsgevonden. Het is aan de raad om te toetsen of deze belangenafweging in voldoende mate is gemaakt en expliciet uit het voorstel blijkt. Verder wordt in het voorstel gevraagd om een betere politieke belangenafweging door uitwisseling van informatie tussen raden en wordt de mogelijkheid voor een jaarlijkse radenconferentie benoemd. De raad kan naar eigen inzicht afstemming en samenwerking zoeken met andere raden en eventuele kosten hiervoor betalen uit het raadsbudget.
2	Toevoegen van een kopje 'generatietoets' aan raadsvoorstellen	Geel	Wij zien het belang om bij raadsvoorstellen de langetermijngevolgen van beleidskeuzes goed af te wegen. Indien relevant, kan deze afweging ook toezien op verschillende generaties. Het is mogelijk om hiervoor een kopje 'generatietoets' toe te voegen aan raadsvoorstellen. Wij zijn van mening dat het huidige standaardsjabloon al voldoende ruimte biedt voor een goede afweging. Bijvoorbeeld bij de argumenten voor het voorstel of de kanttekeningen en risico's. Het is voor de raad mogelijk te toetsen of binnen het bestaande sjabloon een goede belangenafweging is gemaakt.

Nr.	Onderwerp	Advies (kleur)	Toelichting advies
			Omdat een generatietoets bij lang niet alle voorstellen relevant is, heeft een apart kopje niet onze voorkeur. Wij zien echter ook geen grote bezwaren tegen het voorstel en adviseren daarom neutraal.
Programma 3 Wonen en Ruimte			
3	Schoolpleinen na schooltijd gebruiken als speelplein	Rood	De school is verantwoordelijk voor de veiligheid op het schoolplein en ontvangt geld van het Rijk voor het onderhoud. Vanwege negatieve ervaringen in het verleden (overlast en vandalisme) zijn schoolpleinen in IJsselstein op dit moment niet meer openbaar. Daarnaast is het advies aan de scholen om hun schoolplein buiten schooluren af te sluiten omdat de school mogelijk aansprakelijk is als er iets op het schoolplein gebeurt. Schoolpleinen zouden alleen opengesteld kunnen worden door de scholen zelf. Om dit te bereiken zou de gemeente afspraken moeten maken met scholen over kosten van onderhoud en aansprakelijkheid. De extra kosten hiervoor zijn nog niet goed in te schatten. Wij zijn van mening dat het speelruimtebeleidsplan al zorgt voor voldoende speelaanbod in IJsselstein.
4	Vergroening klike opstelplaatsen	Rood	Het voorstel om de ondergrond van de containers te gaan vergroenen kan niet budgetneutraal worden uitgevoerd. Bij het realiseren van de voorgestelde inrichting moet rekening worden gehouden met onder meer de ondergrond en afwatering, de plek (bijv. voor een garage/ stoep/parkeerplaats) en de grondwaterstand. Dit vraagt soms aanpassingen of zorgt ervoor dat de verandering niet mogelijk is. Na inrichting moet rekening gehouden worden met het niet aanslaan van het groen. Ook kan na verloop van tijd het regenwater blijven staan in de groenstrook, omdat deze door de tijd minder waterdoorlatend zal worden. Daarnaast komt het voor dat er door omstandigheden de verzamellocaties veranderen. Wanneer deze wijzigt, zul je de inrichting weer moeten opheffen en elders moeten realiseren. Bij de kosten is uitgegaan van 400 opstelplaatsen, naar rato bij te stellen indien voor een lager aantal gekozen zou worden. De kosten schatten wij op €3.500,- per stuk voor de aanleg, plus €175,- per stuk per jaar voor beheer. De kosten voor aanleg zijn een investering waarvoor extra investeringskrediet nodig zou zijn. In de doorrekening van het plan hebben wij de kosten voor beheer en kapitaallasten vanaf 2026 gerekend.
5	VANG impuls. Basis op orde en zwerfafvalcampagne	Rood	Wethouder Bekker heeft een toezegging gedaan dat er een jaar na afronding van het VANG-traject een evaluatie plaatsvindt. De evaluatie is gepland in Q1 2025. Uit deze evaluatie zal blijken of de beschreven ambities en doelen gehaald zijn en op welke vlakken er nog verbeteringen mogelijk zijn. Om een goede evaluatie uit te kunnen voeren, is deze momenteel al opgestart. We kijken welke informatie er nodig is en wat er eventueel nog mist. Zo zorgen we in Q1 2025 voor een goede en volledige evaluatie.

Nr.	Onderwerp	Advies (kleur)	Toelichting advies
			Op basis van de evaluatie kunnen wij bepalen welke vervolgacties zinvol zijn. Deze vervolgacties worden uitgedacht en opgepakt. Het tussentijds starten van nieuwe acties doorkruist de geplande evaluatie. Hierdoor kunnen we van tevoren de effectiviteit van maatregelen niet goed inschatten. Omdat eventueel te nemen maatregelen in het voorstel nog niet concreet zijn gemaakt, kunnen wij de kosten van het voorstel nog niet inschatten.
6	IJsselstein 30 km/h	Rood	Uit onderzoek blijkt dat een geloofwaardige weginrichting nodig is om een lage snelheid te bereiken. Een campagne en mogelijk plaatsen van borden zal niet het gewenste effect hebben. Daarnaast handhaaft de politie niet op 30 km/u wegen. Het aanpassen naar 30 km/u is al integraal onderdeel van het mobiliteitsbeleid. Hierbij wordt aanpassing van de snelheid gekoppeld aan regulier onderhoud, waarbij ook de noodzakelijke aanpassingen in de weginrichting worden uitgevoerd.
7	Wijkagenda per wijk	Rood	Binnenkort behandelt de raad het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR). Het IBOR geeft inwoners ruime mogelijkheden om aan het beheer deel te nemen. Of om hun mening te geven over de inrichting van het groen. Het onderhoud van het groen communiceren wij op dit moment al via een jaarkalender. Daarmee geven wij invulling aan de informatiebehoefte van inwoners. De afweging of het gebruik van wijkagenda's beter aansluit bij de behoefte uit de wijk moet gemaakt worden in samenhang met de behandeling van het IBOR. Daarnaast geeft het participatiebeleid naar onze mening ruimte aan initiatieven van inwoners. Wij kunnen ons voorstellen dat als een wijk behoefte heeft aan een wijkagenda, wij inwoners hierin faciliteren. Het opstellen en onderhouden van een wijkagenda voor iedere wijk vraagt om extra inzet en capaciteit. Wij schatten dit op een halve fte.
8	Deelname schone lucht akkoord	Rood	Deelnemen aan het Schone Lucht Akkoord betekent dat de gemeente een verplichting aangaat waar extra middelen en capaciteit voor nodig zijn. Voor de uitvoering is geen capaciteit beschikbaar en voor milieuzaken zijn geen extra middelen beschikbaar. De SPUK-regeling waar in het voorstel naar wordt verwezen voorziet in cofinanciering. De hoogte van de noodzakelijke bijdrage van de gemeente kunnen wij nu niet inschatten. Het voorstel wijst op de mogelijkheid al geplande maatregelen via de SPUK-regeling te financieren. Een goede inventarisatie is nodig om dit te onderzoeken. De kosten hiervoor bedragen €6.000,-. Wij stellen voor de afweging over het Schone Lucht Akkoord in breder perspectief te maken bij de Visie en Uitvoeringsagenda Duurzaamheid en Energie.

Nr.	Onderwerp	Advies (kleur)	Toelichting advies
9	Upgrade bushalte Binnenstad	Groen	Het voorstel is een goede aanvulling voor de bestaande voorzieningen bij het busstation. De incidentele middelen die hiervoor nodig zijn schatten wij op €6.000,-. Voor het schoon en heel houden van de bankjes zijn er aanvullende kosten. De kosten zijn beperkt omdat RMN het busstation al regelmatig schoonmaakt. RMN kan de werkzaamheden aan de extra bankjes in het dagelijks werk en zijn daarom niet doorberekend.
10	Verhuiscoach voor senioren	Rood	Het vinden van een passende (huur)woning is aan de woonconsulent van de woningbouwvereniging en/of makelaar. In de vrije sector zijn deze mogelijkheden vanuit de markt ook beschikbaar. Het is vanuit de gemeente zeer onwenselijk hier een actieve rol in te nemen omdat er hierdoor mogelijk staatssteun gegeven wordt. Indien de wens voor een verhuiscoach blijft bestaan dan is er extra formatie nodig en onderzoek naar de behoefte en (juridische) risico's.
Programma 4 Onderwijs, Sport en Cultuur			
11	Democracity voor groepen 8	Geel	Wij moedigen graag aan dat jongeren in gesprek gaan over een eigen stad en dat ze hierbij leren keuzes maken, debatteren en samenwerken. De gemeente gaat niet over de invulling van lesprogramma's van scholen. Dit bepalen de scholen zelf. Het is wel mogelijk om scholen te wijzen op de mogelijkheid het spel te spelen en om hiervoor de raadzaal beschikbaar te stellen. Hiervoor is wel afstemming met de organisatie en de griffie noodzakelijk. De scholen zorgen zelf voor vervoer naar en van het gemeentehuis en voor tenminste één begeleidende docent. Ook eventuele kosten van het spel dient de school zelf te dragen. Het voorstel zou (nagenoeg) kostenneutraal uitgevoerd kunnen worden als de raad zelf een rol speelt bij het faciliteren van het spel.
Programma 5 Inkomen, jeugd en Wmo			
12	Alle kinderen in IJsselstein doen mee	Groen	Wij zijn niet tegen het doen van dit onderzoek omdat een toenemend gebruik van landelijke regelingen gunstig is voor onze inwoners. Toch adviseren wij om het voorstel niet aan te nemen vanwege de onzekerheid van de kosten. Wij zijn al van plan het gebruik van lokale regelingen in het kader van het minimabeleid te onderzoeken. Het is mogelijk om dit uit te breiden met deze onderzoeksvraag. Deze vraag is echter breder dan het lokale onderzoek. Het is namelijk gericht op alle inwoners van IJsselstein die mogelijk in aanmerking komen voor een landelijke regeling. Het onderzoek zal hierdoor duurder worden en voor de extra middelen is nog geen budget. Geschatte extra kosten zijn € 10.000 tot € 15.000. Daarnaast is de vraag hoe we als gemeente omgaan met de uitkomsten van het onderzoek. Om het gebruik van landelijke

Nr.	Onderwerp	Advies (kleur)	Toelichting advies
			regelingen te verhogen tot het gewenste percentage zal waarschijnlijk extra inzet van de ambtelijke organisatie nodig zijn. Bijvoorbeeld bij het informeren en ondersteunen van aanvragen. Hier zullen extra kosten aan verbonden zijn die we nog niet kunnen inschatten. Ondersteuning bij aanvragen is op dit moment via onze sociale partners al beschikbaar. Indien besloten zou worden om de scope van het onderzoek te verkleinen tot alleen de minima in IJsselstein, dan zullen de extra kosten van het onderzoek lager uitvallen. Ook neemt de kans dan toe dat maatregelen die leiden tot meer gebruik van landelijke regelingen leiden tot een lager gebruik van onze eigen regelingen. In dat geval zou het college positief adviseren. Tijdens de raadsvergadering van 11 juli 2024 is het voorstel geamendeerd waarbij de scope van het onderzoek is verkleind tot de minima in IJsselstein. Naar aanleiding hiervan is de kleurcode gewijzigd in groen en worden de kosten geschat op € 5.000.
13	Jongeren ruimte geven in plaats van wegsturen	Rood	Jongeren mogen zich vrij bewegen in IJsselstein en het college vindt dat er voldoende bankjes zijn in iedere wijk. Hier mag iedereen gebruik van maken. Een plek aanwijzen specifiek voor jongeren, is meer dan een extra bankje plaatsen en vraagt veel ambtelijke capaciteit. Een plek in de openbare ruimte specifiek aangewezen voor jongeren, heeft namelijk een impact op de buurt en op de leefomgeving van bewoners. Dit betekent dat er volgens de Omgevingswet een participatietraject gestart worden voor bewoners. Ook is extra toezicht nodig van handhavers. Daarnaast is betrokkenheid van jongeren belangrijk zodat de plek ook in de behoefte van jongeren voorziet. Op dit moment is er in IJsselstein één specifiek aangewezen jongeren ontmoetingsplek (JOP) en zijn we bezig een tweede JOP te realiseren. Het realiseren van één extra (overdekte) jongerenplek kost minimaal €10.000,-. Hierbij zijn de kosten van handhaving en onderhoud niet meegerekend. Wij schatten de kosten voor het realiseren van plekken in iedere wijk daarom rond de €100.000,-. Hier is nog geen budget voor gereserveerd. In de doorrekening van het plan hebben wij de kosten in 2025 gerekend, echter is het niet mogelijk om in één jaar een groot aantal JOPs te realiseren. Kosten en planning zijn dus afhankelijk van het aantal waartoe besloten wordt.
14	Retour stickers	Rood	Het college waardeert de aandacht die dit voorstel geeft aan het begrijpelijk communiceren met onze inwoners. Toch adviseert het college negatief, omdat we al een aantal andere sporen inzetten. Zo nemen alle medewerkers van de gemeente sinds 2023 deel aan de schrijftraining Direct Duidelijk. Hiermee leren zij vanaf de basis en structureel in begrijpelijke, heldere en leesbare

Nr.	Onderwerp	Advies (kleur)	Toelichting advies
			communicatie op taalniveau B1. Wij passen daar onze bestaande communicatieuitingen op aan. Een van de interventies die we gaan invoeren, is het kunnen melden dat een brief onduidelijk is. Ook bekijken wij hoe wij digitale applicaties als www.steffie.nl en www.leessimpel.nl onder de aandacht van onze inwoners kunnen brengen. Inwoners kunnen, ook nu al, altijd voor een mondelinge toelichting bellen wanneer zij een brief niet goed begrijpen. De medewerkers van team Klant krijgen deze signalen tot nu toe niet. Communicatie met inwoners is ook een vast bespreekpunt in Nieuwspoor, een tweewekelijks overleg tussen Klant en Communicatie. Duidelijke communicatie en aandacht voor laaggeletterden heeft op deze manieren continue onze aandacht. We verwachten daarvan een duurzamer effect dan een retoursticker.
Lokale heffingen			
15	Heffing op verharding	Rood	De Gemeentewet limiteert de belastingsoorten die een gemeente mag invoeren. Zie artikel 219 lid 1 van de Gemeentewet. Een belasting op verharding (ook wel eens omschreven als 'tuintegeltaks') moet juridisch een plaats krijgen binnen dit kader. Dat zou dan binnen de water- en rioolzorgheffing moeten (artikel 228a Gemeentewet). Dat is geen eenvoudige opgave doordat: • De tuintegeltaks juridisch nog onvoldoende is uitgekristalliseerd. • De uitvoeringskosten naar verwachting onevenredig hoog zijn ten opzichte van de te verwachten opbrengsten. • De handhaving veel capaciteit zal vragen en lastig uitvoerbaar is. Om het door de fractie van GroenLinks beoogde doel te bereiken, geven veel gemeenten de voorkeur aan maatregelen die belonend werken in plaats van bestraffend. Inschatting van zowel de baten als lasten is onmogelijk zonder beoogd heffingstarief en nader onderzoek. Voor dit onderzoek is (dure) externe expertise nodig. Inclusief inzet van de eigen ambtelijke organisatie schatten wij de kosten op €70.000,-. Vanwege de hoge kosten en de bezwaren die wij op voorhand zien, raden wij dit onderzoek af.

2. Financiële gevolgen voorstellen gewijzigd en nieuw beleid

Financiële gevolgen kadervoorstellen

Onderstaand geven we een overzicht van de financiële gevolgen van de kadervoorstellen. Hierbij maken wij onderscheid tussen incidentele en structurele impact (I/S) en kijken we naar de periode tot en met 2028. Gezien de beperkte financiële ruimte is bij het geven van het kleuradvies rekening gehouden met de financiële gevolgen.

De financiële gevolgen zijn in de meeste gevallen gebaseerd op een schatting omdat een voorstel in meer detail uitgewerkt moet worden om een exact bedrag te kunnen bepalen. Wanneer het nog niet mogelijk is om een goede schatting te maken duiden wij dit met 'PM' (Pro Memorie) aan.

Voorstellen (bedragen x € 1.000)						
	Advies	I/S	2025	2026	2027	2028
Programma 1 - Bestuur en Organisatie						
1. ChristenUnie: Verbeteren belangenafweging in de Lopikerwaard	Rood	S	-	-	-	-
2. PvdA: Toevoegen generatietoets aan raadsvoorstellen	Geel	S	-	-	-	-
Programma 3 - Wonen en Ruimte						
3. D66: Schoolpleinen na schooltijd gebruiken als speelplein	Rood	S	P.m.	P.m.	P.m.	P.m.
4. D66: Vergroening kliko opstelplaatsen	Rood	S	0 ¹	-147	-147	-146
5. PvdA: VANG impuls. Basis op orde en zwerfafvalcampagne	Rood	I	P.m.	P.m.	P.m.	P.m.
6. PvdA: IJsselstein 30 km/h	Rood	S	-	-	-	-
7. PvdA: Wijkagenda per wijk	Rood	S	-55	-55	-55	-55
8. GroenLinks: Deelname schone lucht akkoord	Rood	S	-6	P.m.	P.m.	P.m.
9. GroenLinks: Upgrade bushalte Binnenstad	Groen	I	-6	-	-	-
10. GroenLinks: Verhuiscoach senioren	Rood	I	-55	-55	-	-
Programma 4 - Onderwijs, Sport en Cultuur						
11. D66: Democracy voor groepen 8	Geel	S	-	-	-	-
Programma 5 - Inkomen, Jeugd en Wmo						
12. ChristenUnie: Alle kinderen in IJsselstein doen mee	Groen	I	-5	Pm	Pm	Pm
13. D66: Jongeren ruimte geven in plaats van wegsturen	Rood	I	-100	-	-	-
14. PvdA: Retour stickers	Rood	S	-	-	-	-
Lokale heffingen						
15. GroenLinks: Heffing op verharding	Rood	S	-70	P.m.	P.m.	P.m.
Totaal			-297	-257	-202	-201
Waarvan groen incidenteel			-11	-	-	-
Waarvan groen structureel			-	-	-	-
Totaal groen			-11	-	-	-

¹ De kosten in 2025 zijn geraamd op nul omdat de aanleg van de opstelplaatsen een investering is. Vanaf 2026 worden de kosten voor onderhoud, afschrijving en kapitaallasten berekend.

3. Actuele financiële situatie

Financieel perspectief

Ons financieel perspectief voor de komende jaren is negatief doordat de rijksoverheid het gemeentefonds vanaf 2026 kort en doordat de verdeling tussen gemeenten (als gevolg van de gewijzigde normeringsmethodiek) verandert. Dit pakt negatief uit voor IJsselstein. Daarnaast vormen stijgende kosten een risico voor onze begroting.

Onderstaande tabel geeft u inzicht in het actuele financiële perspectief van de gemeente. De gevolgen van de meicirculaire delen wij met u zodra de effecten hiervan inzichtelijk zijn gemaakt. Wij verwachten dat het financieel perspectief vanaf 2026 met de meicirculaire iets minder negatief wordt, omdat in de voorjaarsnota is aangekondigd dat de verdere opbouw van de opschalingskorting komt te vervallen. Voor IJsselstein zal dit naar verwachting jaarlijks € 1,1 miljoen schelen. Daar staat tegenover dat het Rijk de accrescompensatie in 2025 eenmalig schrapt. Dit leidt naar verwachting tot een incidentele verslechtering van het financieel perspectief voor 2025 met € 1 miljoen.

Omdat we pas na doorrekening van de meicirculaire het effect van deze ontwikkelingen zeker weten, zijn deze nog niet in onderstaande cijfers verwerkt.

Ontwikkeling financieel perspectief (bedragen x € 1.000)				
	2025	2026	2027	2028
Financieel perspectief begroting 2024	34	-3.565	-4.682	-4.608
Effect Q3 rapportage 2023	353	69	17	813
Effect Decembecirculaire 2023	0	0	0	0
Financieel perspectief voor voorstellen	387	-3.496	-4.665	-3.795

Wanneer de groene kadervoorstellen verwerkt worden in de begroting geeft dit het onderstaande beeld. Het financieel perspectief blijft vanaf 2026 negatief.

Financieel perspectief na voorstellen (bedragen x € 1.000)				
	2025	2026	2027	2028
Financieel perspectief voor voorstellen	387	-3.496	-4.665	-3.795
Totale impact groene voorstellen	-11	-	-	-
Financieel perspectief na voorstellen	376	-3.496	-4.665	-3.795

Ontwikkeling Algemene reserve en weerstandsvermogen

Onderstaande tabel geeft een overzicht weer van de ontwikkeling die wij verwachten in onze reserves en ons weerstandsvermogen. De factor weerstandsvermogen wordt berekend door het weerstandsvermogen te delen door het totaal van berekende risico's. Deze risico's worden berekend en toegelicht in zowel de begroting als de jaarstukken. De factor weerstandsvermogen tot en met 2027 blijft boven het gewenste minimale niveau van 1,5. Tenzij we gecompenseerd worden voor de teruglopende rijksbijdrage gemeentefonds zal het weerstandsvermogen vanaf 2027 snel afnemen.

Incidentele weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)					
	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene reserve					
Saldo per begin van het boekjaar	10.352	12.328	13.516	13.866	10.366
Geraamde mutaties via de reguliere exploitaties	679	1.528	-38	-4	-4
Geraamde mutaties via de balans/resultaatbestemming	1.296	-339	388	-3.496	-4.665
Saldo per einde van het betreffende boekjaar	12.328	13.516	13.866	10.366	5.696
Reserve decentralisaties					
Saldo per begin van het boekjaar	1.819	1.800	1.800	1.800	1.800
Geraamde mutaties via de reguliere exploitaties	-200	-	-	-	-
Geraamde mutaties via de balans/resultaatbestemming	181	-	-	-	-
Saldo per einde van het betreffende boekjaar	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Totaal incidentele weerstandscapaciteit per eind boekjaar	14.128	15.316	15.666	12.166	7.496
Berekende risico's	5.873	5.873	5.873	5.873	5.873
Factor weerstandsvermogen	2,4	2,6	2,7	2,1	1,3

4. Financieel technische begrotingsuitgangspunten

Rekenrente

De rentelasten van onze leningen worden doorbelast aan specifieke investeringen. Dit noemen we de rekenrente. Jaarlijks analyseren we of de hoogte van de rekenrente nog actueel is. Vooralsnog is geen bijstelling nodig omdat recent geen nieuwe leningen zijn afgesloten. Het rentepercentage kan op 0,5% blijven.

Indexatie baten en lasten

Veel van onze uitgaven stijgen als gevolg van oplopende prijzen. Dit is onder andere het gevolg van ontwikkelingen in de markt of van wijzigingen in loonkosten als gevolg van cao-afspraken. De inflatie is de afgelopen periode teruggelopen maar blijft hoger dan normaal. Wij houden in onze begroting daarom rekening met verwachte prijsstijgingen.

Niet alleen de uitgaven stijgen als het gevolg van prijsontwikkelingen. Ook onze inkomsten stijgen. De algemene uitkering uit het gemeentefonds stijgt ook als gevolg van de prijsontwikkeling. Deze ontwikkeling wordt meegenomen in de meicirculaire. Daarnaast worden ook de andere baten van de gemeente geïndexeerd. Deze baten bestaan voor een belangrijk deel uit algemene lokale belastingen.

Algemene indexatie baten en lasten

Voor de prijsindexering van de inkomsten en prijsgevoelige uitgaven houden we normaal gesproken de prijsontwikkeling van het gemeentefonds aan. Deze zijn gebaseerd op de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP). Op dit moment hebben we nog geen goede inschatting van de prijsontwikkeling in 2025. We stellen daarom voor om pas in de begroting het percentage op te nemen waarmee onze begrote inkomsten en prijsgevoelige uitgaven aangepast worden. Ook subsidies worden waar van toepassing in deze indexatie meegenomen.

Indexatie gemeenschappelijke regelingen

De bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen worden geraamd op de door het algemeen bestuur van de betreffende regelingen vastgestelde begroting. Ook onze gemeenschappelijke regelingen hebben te maken met kostenstijgingen wat in de meeste gevallen leidt tot een hogere bijdrage. De stijging hiervan ligt naar verwachting in lijn met de algemene prijsontwikkeling. We zijn zeer kritisch als het gaat om kostenstijgingen bij gemeenschappelijke regelingen die hoger liggen dan de algemene prijsontwikkeling en zetten ons in om deze zoveel mogelijk te beperken.

Bijlage 1. Kaderbrief

postadres Postbus 26, 3400 AA IJsselstein

bezoekadres
Overtoom 1
3401 BK IJsselstein

Gemeenteraad IJsselstein
Postbus 26
3400 AA IJSSELSTEIN

t 14 030
f 030 6884350
e info@ijsselstein.nl

betreft Kaderbrief 2025

uw kenmerk

zaaknummer 152321

datum
blad 14
van 53
bijlagen

uw brief van
behandeld door S.J. Hennekens

Geachte raadsleden,

De rijksoverheid houdt ons een financieel perspectief voor waarbij we vanaf 2026 tegen een fors tekort aanlopen. Vandaar dat 2026 ook wel het 'ravijnjaar' genoemd wordt. Dit beperkt onze financiële mogelijkheden tot incidentele uitgaven. Met deze kaderbrief geven wij u inzicht in het financieel perspectief voor het begrotingsjaar 2025. Het uitgangspunt voor dat jaar is een sluitende begroting. Ook zetten we de belangrijkste ontwikkelingen op een rij.

Ons financiële beleid steunt op 3 pijlers

Vanaf 2026 is er voor gemeenten structureel zo'n € 3 miljard minder beschikbaar voor het uitvoeren van gemeentelijke taken. Ook voor onze gemeente lopen de inkomsten vanaf dit jaar drastisch terug. De kans lijkt steeds reëler te worden dat we (een deel van) het financieel tekort zelf op moeten lossen.

Ongeacht de mogelijke maatregelen die we moeten nemen om ons voor te bereiden op het ravijnjaar steunt ons financiële beleid op 3 pijlers:

1. We geven niet meer geld uit dan we ontvangen om financieel duurzaam gezond te blijven
2. Doorberekende producten en diensten zijn in principe kostendekkend
3. Onze belastingen stijgen bij voorkeur niet meer dan de inflatiecorrectie.

Financieel perspectief en strategie

Tabel 1 op de volgende pagina toont u het financiële perspectief voor de komende jaren met voor 2026 een geprognosticeerd tekort van ongeveer 3,5 miljoen euro bij ongewijzigd beleid. We weten echter nog niet hoe het tekort er daadwerkelijk gaat uit zien. Maar hoe groot het ook wordt: we zullen dit tekort eerst weg moeten werken alvorens we nieuwe, structurele uitgaven gaan doen. Wij vragen u daarom alleen incidentele kadervoorstellen te doen.

In 2022 is de verdeling van de algemene uitkering gewijzigd. Voor de gemeente IJsselstein viel deze herverdeling zeer nadelig uit. De positieve en negatieve effecten van de herverdeling zijn erg groot. Daarom hanteert het rijk voorsnog een maximum bijstelling per inwoner. Dit doen ze totdat de effecten van de herverdeling verder zijn onderzocht. Mocht de maximale (negatieve) bijstelling aan de hand van dit onderzoek stijgen, dan resulteert dit in een groot nadeel voor onze gemeente.

Wij verwachten dat het Rijk gaat bijdragen aan de disbalans tussen taken en middelen en aan een oplossing van het tekort. Bij het opstellen van de kadernota 2026 hopen we te weten hoe het definitieve tekort er uit zal zien. Op dat moment kunnen wij u hiervoor een dekkingsvoorstel doen, zolang dit reëel en verantwoord is. In de aanloop naar ons dekkingsvoorstel onderzoeken we de mogelijkheden hiervoor. In ons denken houden we hierbij rekening met diverse scenario's.

Ontwikkeling financieel perspectief (bedragen x € 1.000)				
	2024	2025	2026	2027
Financieel perspectief begroting 2024	137	34	-3.565	-4.682
Effect Q3 rapportage 2023	-22	353	69	17
Effect Decembercirculaire 2023	-454	0	0	0
Financieel perspectief	-339	388	-3.496	-4.665

Tabel 1. Financieel perspectief

Komende periode zien we grote ontwikkelingen op ons afkomen

Dit vraagt veel inspanning, capaciteit en middelen van de gemeente. We lichten de belangrijkste ontwikkelingen verder toe.

Het tekort aan woningen blijft groot

Dit vraagt veel inzet van ons. Wij zijn bij de woningbouwopgave in grote mate afhankelijk van medeoverheden en de markt.

De vergrijzing neemt de komende jaren sterk toe

De verwachting is dat het aantal 65+ inwoners tussen nu en 2030 met 22% stijgt. Hierdoor stijgt de vraag naar onze Wmo voorzieningen.

Databescherming vereist toenemende inzet

Als gemeente gaan we zorgvuldig om met privacygevoelige gegevens. Toenemende digitalisering en verantwoordingseisen vragen om steeds meer inzet op dit onderwerp.

De kosten voor jeugdhulp blijven stijgen

Dit is een landelijk beeld. Met de hervormingsagenda jeugd ligt een grote uitdaging voor ons om de kwaliteit te verbeteren en kosten te beheersen.

Inzet op duurzaamheid is noodzakelijk

De vraag naar duurzaam handelen en de verantwoording hierover stijgen. Ook hebben we hierin een voorbeeldrol. Dit vraagt toenemende inzet op klimaatadaptatie en de energietransitie, terwijl de duurzaamheidsprofessionals schaars zijn.

De noodzaak om statushouders op te nemen neemt toe

Dit vraagt inzet en middelen voor huisvesting, inrichting en de inburgeringsopgave. Daarnaast gaat de spreidingswet mogelijk extra inzet vergen.

Het aantal inwoners dat moeite heeft om rond te komen stijgt

Onder andere de prijsstijgingen door de oorlog in Oekraïne werken hieraan mee. Hierdoor neemt het beroep op onze voorzieningen toe.

Tot slot

Het Rijk biedt (nog) geen zicht op een oplossing voor het ravijnjaar. We houden er rekening mee dat we (een deel van) het financieel tekort zelf op moeten lossen. We vragen u dan ook om bij het kadernota proces eventuele structurele bezuinigingsopties mee te nemen in uw voorstellen.

Wij wensen u een goede raadsconferentie en kijken met belangstelling uit naar uw inbreng.

Hoogachtend,

Het college van IJsselstein,

drs. W.M. van de Werken
secretaris

mr. P.J.M. van Domburg
burgemeester

Bijlage 2. Kadervoorstellen

Programma 1 Bestuur en organisatie

Voorstelnummer	1
Fractie:	ChristenUnie IJsselstein
Naam contactpersoon:	Christiaan Boiten
Programma	1 Bestuur en Organisatie
Portefeuillehouder	Patrick van Domburg – als voorzitter van de gemeenteraad
Voorstel (Korte omschrijving)	Verbeteren belangenafwegingen in de Lopikerwaard
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> We willen een betere politieke belangenafweging waarbij de raadsleden in de Lopikerwaard de mogelijkheid krijgen om informatie te delen, actief over belangen en belangenafwegingen en uitruil van belangen met elkaar te spreken en daarom te komen tot een betere belangafweging op de onderwerpen die gemeentegrens overstijgend zijn. Vanuit de raden zouden we dit vorm kunnen geven door bijvoorbeeld een jaarlijkse radenconferentie waarbij er gesprekstafels komen over de gemeentegrens overstijgende onderwerpen. [uiteeraard moeten de andere raden hier ook het nut van inzien] Vanuit het college en de ambtelijke ondersteuning verwachten we dat dossiers waar zich mogelijkheden voordoen voor samenwerking in de Lopikerwaard worden voorbereid als input voor de radenconferentie. Vanuit het college en de ambtelijke ondersteuning zouden we kunnen vragen om bij raadsvoorstellen expliciet aandacht te geven aan de regionale impact, waarbij met name het behouden van unieke waarden van de Lopikerwaard ten opzichte van de oprukkende stad steeds aandacht vraagt. <u>Waarom wil je dit?</u> We zien dat steeds meer onderwerpen vragen om een politieke belangenafweging waarbij de afstemming met omringende gemeenten belangrijker wordt. Denk hierbij aan: mobiliteit (N210), openbaar vervoer, woningbouw, energie transitie, werkgelegenheid (zoals ROBA), voorzieningen

	(historische centrum, bibliotheek, theater, zwembad, etc.), sociaal/maatschappelijk. Sommige van deze (regionale) belangen kunnen op gespannen voet met IJsselsteinse belangen (lijken te) staan. Andere regionale belangen kunnen juist versterkend werken. Het college en de ambtenaren hebben dergelijke afstemming met omliggende gemeenten. Individuele fracties organiseren dat mogelijk ook zelf, maar een het niveau van de gemeenteraden is een dergelijke afstemming niet aanwezig. In het grote geheel van de U10 (16 Utrechtse gemeenten) is een dergelijke afstemming via radenconferenties, waarbij vooral presentaties plaatsvinden en input verzameld wordt en in beperkte mate ook dialoog mogelijk is. Voor IJsselstein is de relatie met de gemeenten in de Lopikerwaard vooral van belang, omdat ons grondgebied hieraan grenst en zich veel mogelijkheden voordoen in deze dossier om gezamenlijk op te trekken en deels ook om belangen slim uit te ruilen.
	<u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> In elk raadsvoorstel met een regionale impact in de Lopikerwaard wordt expliciet opgenomen wat eventuele regionale belangen zijn die hiermee kunnen conflicteren danwel versterkend kunnen zijn.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	S	0	0	0	0

S / I = structureel of incidenteel
+ = voordeel
- = nadeel

<i>Optioneel:</i> Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	IJsselstein staat met één been in de agglomeratie Utrecht en met het andere in de Lopikerwaard. Dat is een kracht. Wij focussen op beide en nemen deel aan diverse regionale samenwerkingsverbanden en gesprekstafels. Een goed voorbeeld hiervan is U10, waaraan ook de Lopikerwaard gemeenten deelnemen. Ook vinden regelmatig specifieke overleggen plaats tussen de Lopikerwaard gemeenten. Soms worden daar de raden voor uitgenodigd, denk bijvoorbeeld aan de bijeenkomsten over de regionale omgevingsagenda. Het standaard sjabloon voor raadsvoorstellen biedt ruimte om expliciet aandacht te besteden aan regionale impact en aan regionale afstemmingen die hebben plaatsgevonden voorafgaand aan het indienen van het voorstel. Het is aan de raad om te toetsen of deze belangenafweging in voldoende mate is gemaakt en expliciet uit het voorstel blijkt.
---------------------	---

	Verder wordt in het voorstel gevraagd om een betere politieke belangenafweging door uitwisseling van informatie tussen raden en wordt de mogelijkheid voor een jaarlijkse radenconferentie benoemd. De raad kan naar eigen inzicht afstemming en samenwerking zoeken met andere raden en eventuele kosten hiervoor betalen uit het raadsbudget.
Advies college (kleurencode)	Rood

Voorstelnummer	2
Fractie:	PvdA IJsselstein
Naam contactpersoon:	Marlieke van Schalkwijk
Programma	1 Bestuur en Organisatie
Portefeuillehouder	Patrick van Domburg
Voorstel (Korte omschrijving)	Het toevoegen van een kopje 'Generatietoets' aan raadsvoorstellen.
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> De fractie van PvdA vindt het belangrijk dat we keuzes maken die op lange termijn goed zijn voor de generaties na ons. Denk aan duurzaamheid en klimaat, de effecten van bouwen op de woonkansen van volgende generaties. Maar ook aan het structureel doorbreken van armoede voor de volgende generatie of het creëren van gezondere generaties.
	<u>Waarom wil je dit?</u> Door een kopje toe te voegen aan raadsvoorstellen, zijn we ons bewust van de effecten van de besluiten die wij als raad nemen. Wat doet het met de generaties na ons en zijn we als raad toekomstbestendig bezig?
	<u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> Wij zijn tevreden wanneer het college in haar raadsvoorstellen nadenkt over de effecten van het beoogde beleid voor de generaties na ons. Dit kan zij doen door SMART te formuleren wat de effecten van het beleid over 15 of 20 jaar zijn. Wij beseffen ons ook dat dit niet op elke raadsvoorstellen evenveel van toepassing is (dat zien we nu bij het kopje 'duurzaamheid'), maar in het bijzonder voor grote beleidsstukken of keuzes met grote financiële gevolgen, vinden wij het van belang dat we met elkaar nadenken over de mogelijke implicaties voor de IJsselsteiners van de toekomst.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Meer bewustzijn voor lange termijn effecten van beleid, meer oog voor de generaties na ons en de IJsselsteiners van de toekomst.

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	S	0	0	0	0

S / I = structureel of incidenteel
+ = voordeel

- = *nadeel*

<i>Optioneel:</i> Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028
Beschouwing college	Wij zien het belang om bij raadsvoorstellen de lange termijn gevolgen van beleidskeuzes goed af te wegen. Indien relevant, kan deze afweging ook toezien op verschillende generaties. Het is mogelijk om hiervoor een kopje 'generatietoets' toe te voegen aan raadsvoorstellen. Wij zijn van mening dat het huidige standaard sjabloon al voldoende ruimte biedt voor een goede afweging. Bijvoorbeeld bij de argumenten voor het voorstel of de kanttekeningen en risico's. Het is voor de raad mogelijk te toetsen of binnen het bestaande sjabloon een goede belangenafweging is gemaakt. Omdat een generatietoets bij lang niet alle voorstellen relevant is, heeft een apart kopje niet onze voorkeur. Wij zien echter ook geen grote bezwaren tegen het voorstel en adviseren daarom neutraal.				
Advies college (kleurencode)	Geel				

Programma 3 Wonen en Ruimte

Voorstelnummer	3
Fractie:	D66
Naam contactpersoon:	Joeri Eijzenbach
Programma	3 Wonen en Ruimte
Portefeuillehouder	Edwin Tas
Voorstel (Korte omschrijving)	Schoolpleinen na schooltijd gebruiken als speelplein in plaats van afsluiten.
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> Schoolpleinen na schooltijd gebruiken als speelplein in plaats van afsluiten. Volgens landelijk onderzoek is 36% van de schoolpleinen na schooltijd niet toegankelijk. Ook in IJsselstein zijn niet alle schoolpleinen toegankelijk na schooltijd, in het weekend en in de schoolvakanties. <u>Waarom wil je dit?</u> Als gemeente investeren we in goede scholen en bijbehorende schoolpleinen. Buitenspelen is belangrijk; - Het werkt preventief tegen overgewicht want beweging ipv op telefoon kijken; - Het draagt bij aan de ontwikkeling van cognitieve en motorische vaardigheden want real live interactie met buitenlucht, voorwerpen en oppervlakken - En draagt bij aan de sociale ontwikkeling van kinderen want gesprekken, spelen, vragen en ervaringen Schoolpleinen moeten daarom ook na schooltijd gebruikt kunnen worden om op te spelen. <u>Wanneer ben je tevreden (KPI)?</u> Wij zijn tevreden wanneer alle schoolpleinen ook na schooltijd actief gebruikt - kunnen - worden door spelende kinderen.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Neveneffect kan zijn dat kinderen structureel en ook op andere plekken meer gaan buitenspelen.

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

S / I = structureel of incidenteel

+ = voordeel

- = nadeel

Optioneel: Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	De school is verantwoordelijk voor de veiligheid op het schoolplein en ontvangt geld van het rijk voor het onderhoud. Vanwege negatieve ervaringen in het verleden (overlast en vandalisme) zijn schoolpleinen in IJsselstein op dit moment niet meer openbaar. Daarnaast is het advies aan de scholen om hun schoolplein buiten schooluren af te sluiten omdat de school mogelijk aansprakelijkheid is als er iets op het schoolplein gebeurt. Schoolpleinen zouden alleen opengesteld kunnen worden door de scholen zelf. Om dit te bereiken zou de gemeente afspraken moeten maken met scholen over kosten van onderhoud en aansprakelijkheid. De extra kosten hiervoor zijn nog niet goed in te schatten. Wij zijn van mening dat het speelruimtebeleidsplan al zorgt voor voldoende speelaanbod in IJsselstein.
Advies college (kleurencode)	Rood

Voorstelnummer	4
Fractie:	D66
Naam contactpersoon:	Rhodé Timmer
Programma	3 Wonen en Ruimte
Portefeuillehouder	Peter Bekker
Voorstel (Korte omschrijving)	Vergroening kliko opstelplaatsen (zie bijlage). Groene kliko opstelplaatsen - Helpen wateroverlast te verminderen - Verminderen hittestress - Dragen bij aan een stabielere grondwaterstand - Zijn goed voor de luchtkwaliteit - Helpen bij herstel van biodiversiteit een gezondere omgeving
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> In IJsselstein staan veel of misschien wel alle kliko's op tegels. Deze tegels kunnen conform het voorbeeld in de wijk Haarzicht - Vleuten (zie foto hieronder) worden vervangen door een groene ondergrond. De huidige kliko opstelplaatsen zijn al eigendom van de gemeente en bij de aanleg geschikt gemaakt voor het opstellen van kliko's. IJsselsteinse inwoners worden (overal) aangemoedigd en uitgedaagd om tegels te wippen. Tijden veranderen. Het handhaven van onnodige gemeentelijke tegels past hier niet meer bij. Waarom alleen kliko opstelplaatsen? Het is concreet, makkelijk identificeerbaar, herkenbaar voor iedereen, heeft weinig kans op bezwaar en maakt de functie van afval verzamelen, waar letterlijk niemand omheen kan, een communicatie instrument voor meer groen. <u>Waarom wil je dit?</u> De fractie van D66 IJsselstein hecht eraan dat de gemeente het goede voorbeeld geeft waar dat mogelijk is. Zichtbaarheid daarvan draagt bij aan het vertrouwen van inwoners in het bestuur. Het vervangen van een tegel voor iets groen(ers) draagt een steentje bij aan de klimaatneutraal doelen en meer: - het heeft een voorbeeldfunctie: de gemeente neemt zelf ook actie zonder dat er een beroep op inwoners wordt gedaan. - het vermindert het gebolder en de herrie: de ondergrond dempt geluid - het geeft onze zeer gewaardeerde vuilnisophalers een prettiger dagelijks uitzicht - het zorgt ervoor dat het water op die plekken weg kan in de grond het is inwonerneutraal: van toepassing op iedereen.

	<u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> Als onderzocht wordt of de oplossing zoals in Haarzicht Vleuten mogelijk is in IJsselstein en alle klike opstelplaatsen groen(er) worden gemaakt, ineens of als onderdeel van onderhoud of vernieuwing en hierdoor een vriendelijkere uitstraling krijgen.				
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Het verbetert het wijkgevoel en verbindt onvermijdelijks, nl. ons afval waar we niet trots op kunnen zijn met iets vriendelijks waar we goed aan doen.				
Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
Kosten	S	0	147.000	146.650	146.300
Investering	I	1.400.000			

S / I = structureel of incidenteel

+ = voordeel

- = nadeel

<i>Optioneel:</i> Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Het voorstel om de ondergrond van de containers te gaan vergroenen kan niet budgetneutraal worden uitgevoerd. Bij het realiseren van de voorgestelde inrichting moet rekening worden gehouden met onder meer de ondergrond en afwatering, de plek (bijv. voor een garage/ stoep/parkeerplaats) en de grondwaterstand. Dit vraagt soms aanpassingen of zorgt ervoor dat de verandering niet mogelijk is. Na inrichting moet rekening gehouden worden met het niet aanslaan van het groen. Ook kan na verloop van tijd het regenwater blijven staan in de groenstrook, omdat deze door de tijd minder waterdoorlatend zal worden. Daarnaast komt het voor dat er door omstandigheden de verzamellocaties veranderen. Wanneer deze wijzigt, zul je de inrichting weer moeten opheffen en elders moeten realiseren. Bij de kosten is uitgegaan van 400 stuks, naar rato bij te stellen indien voor een lager aantal gekozen zou worden. De kosten schatten wij op €3.500,- per stuk voor de aanleg, plus €175,- per stuk per jaar voor beheer.				
Advies college (kleurencode)	Rood				

Voorstelnummer	5
Fractie:	PvdA IJsselstein
Naam contactpersoon:	Paul Nieveen van Dijkum
Programma	3 Wonen en Ruimte
Portefeuillehouder	Peter Bekker
Voorstel (Korte omschrijving)	VANG Impuls. Basis op orde en zwerfafvalcampagne. IJsselstein heeft in 2019 een nieuw afvalbeleidsplan aangenomen, waarbij omgekeerd inzamelen bij laagbouw wordt toegepast. Het doel is om in 2025 70% van het afval te scheiden, met een limiet van 100 kilogram restafval per persoon per jaar (voorheen 200 kilogram). Een stap in de goede richting is om zwerfafval te verminderen. In IJsselstein zijn er gewaardeerde initiatieven zoals Enjoy Cleaning Up, Noplastic Runner, en Knijperploeg IJsselveld Oost die met de gemeente samenwerken onder de noemer 'IJsselstein Schoon'. Deze initiatieven organiseren activiteiten om samen met anderen zwerfafval op te ruimen en zo de stad schoon te houden. Met de toolboxes van het platform 'Schouders onder Schoon', organisaties die samen werk maken van minder afval op straat en een schoon Nederland door communicatie, kan door de gemeente positief op gedragsverandering worden ingezet. Voorstel is dat IJsselstein nog in 2024 start met op orde brengen van de basis en een zwerfafvalcampagne met gebruik van de (rechtenvrije) toolboxes van Schouders onder schoon².
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken/ gerealiseerd zien?</u> Wij willen zo snel mogelijk de basis in IJsselstein op orde. Voor goed gedrag (het op juiste wijze weggooien/ aanbieden van afval) is het van groot belang dat de basis op orde is. Dit heeft enorme invloed op gedrag. Een rommelige omgeving suggereert dat het 'oké' is om afval bij te plaatsen, want kennelijk 'boeit het niet hoe je je hier gedraagt'. Bij basis op orde gaat het om goed beheer van de afvalcontainers en de omgeving rond de afvalcontainers, sturen op gedrag van inwoners en tegengaan van zwerfafval.

² <https://schoudersonderschoon.nl/toolboxen/>

	<u>Waarom wil je dit?</u> De doelen van project VANG worden (nog) niet gehaald en onder inwoners bestaat veel ergernis over de afvalinzameling, bijplaatsen, afvaltoerisme en zwerfafval in het algemeen. Met een extra inzet door gemeente in samenwerking met RMN op beheer van de ondergrondse containers en een geïntensiverde aanpak van zwerfafval in IJsselstein willen we inzetten op verbeteren van beeldkwaliteit naar niveau B.
	<u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> Wij zijn tevreden wanneer de basis in IJsselstein op orde is, dat wil zeggen dat: A. Bijplaatsen bij ondergrondse containers tot de uitzonderingen behoort; B. De gemeente samen met RMN een zwerfafvalcampagne uitrolt om positief te sturen op inwonersgedrag en hiermee een bijdrage levert aan schonere IJsselsteinse wijken; C. De gemeente effectieve maatregelen inzet om de beeldkwaliteit van de openbare ruimte in IJsselstein op niveau B te brengen. Voor de voorgestelde structurele verbetering en de inzet op tegengaan van zwerfafval kan incidenteel geld worden ingezet.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Een betere gezondheid en een schoner leefmilieu voor de inwoners van IJsselstein.

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	I	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

S / I = structureel of incidenteel
+ = voordeel
- = nadeel

<i>Optioneel:</i> Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Wethouder Bekker heeft een toezegging gedaan dat er een jaar na afronding van het VANG traject een evaluatie gedaan wordt. De evaluatie is gepland in Q1 2025. In deze evaluatie wordt duidelijk of de beschreven ambities en doelen gehaald worden en op welke vlakken er nog verbeteringen mogelijk zijn. Om een goede evaluatie uit te kunnen voeren is deze momenteel al opgestart. We kijken welke informatie er nodig is en wat er eventueel nog mist. Zo zorgen we ervoor dat er in Q1 2025 een goede en volledige evaluatie gedaan wordt. Op basis van de evaluatie kan bepaald worden welke vervolgacties zinvol zijn. Deze vervolgacties worden uitgedacht en opgepakt. Het tussentijds starten van nieuwe acties doorkruist de geplande evaluatie. Hierdoor kunnen we van tevoren de effectiviteit van maatregelen niet goed inschatten. Omdat eventueel te nemen maatregelen in het voorstel nog niet concreet zijn gemaakt, kunnen wij de kosten van het voorstel nog niet inschatten.
Advies college (kleurencode)	Rood

Voorstelnummer	6
Fractie:	PvdA
Naam contactpersoon:	Paul Nieveen van Dijkum
Programma	3 Wonen en Ruimte
Portefeuillehouder	Edwin Tas
Voorstel (Korte omschrijving)	IJsselstein 30. IJsselstein kiest voor een maximumsnelheid van 30 km/u als norm binnen de bebouwde kom. Deze maximumsnelheid geldt voor alle straten en wegen, met uitzondering van aan te wijzen doorgaande wegen waar de maximumsnelheid hoger kan liggen. De maximumsnelheid gaat gelden voor alle weggebruikers, uitgezonderd de tram, hulpdiensten en prioritaire voertuigen bij een spoedopdracht.
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid, te verwaarlozen kosten D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken/ gerealiseerd zien?</u> Wij willen dat IJsselstein kiest voor 30km/u als nieuw te hanteren norm binnen de bebouwde kom. 30km/u in de bebouwde kom is een norm die veiliger is voor kwetsbare weggebruikers dan de huidige standaard van 50km/u, gericht op snelheid en doorstroming. <u>Waarom wil je dit?</u> ▪ Februari 2020 hebben vertegenwoordigers van 140 landen waaronder ook de Europese Commissie voor Transport in “The Stockholm Declaration” getekend voor het instellen van een maximumsnelheid van 30 km/u in alle bebouwde gebieden; ▪ Een voorstel om de standaard maximumsnelheid in de bebouwde kom omlaag te brengen naar 30 km/u werd in 2020 aangenomen in de Tweede Kamer; ▪ Te veel slachtoffers vallen op wegen in beheer van gemeenten, met een tendens naar meer slachtoffers op wegen met een limiet van 50 km/u binnen de bebouwde kom. ▪ Aantal geregistreerde verkeersdoden per 100km totale weglengte in IJsselstein lag in de periode 2016-2020 op 2 tegen 1,4 gemiddeld landelijk³; ▪ Veilig Verkeer Nederland roept gemeenten op om vaart te maken met de invoering van de snelheidsnorm naar 30km/u, eenvoudig omdat het veiliger is.

³ [Verkeersveiligheidsvergelijker.nl](https://verkeersveiligheidsvergelijker.nl), geraadpleegd 2 april 2024.

	<u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)</u> Wij zijn tevreden wanneer IJsselstein kiest voor een maximumsnelheid van 30km/u in de bebouwde kom als nieuwe norm ter vervanging van de huidige norm van 50km/u met als resultaat een verkeersveiliger IJsselstein en 0 verkeersdoden op door de gemeente beheerde wegen.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	• Een betere gezondheid en een beter leefomgeving voor de inwoners van IJsselstein, minder fijnstof; • Kinderen kunnen veiliger zelfstandig naar school; • Kinderen kunnen weer op straat spelen; • Halvering van de geluidshinder door het wegverkeer; • Besparing op onderhoudskosten van straten, wegen en civiele werken; • Aanpassingen aan bijvoorbeeld Noord IJsseldijk en Overtoom kunnen eenvoudiger en goedkoper worden uitgevoerd.

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	S	-	-	-	-

S / I = structureel of incidenteel
+ = voordeel
- = nadeel

<i>Optioneel:</i> Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Uit onderzoek blijkt dat een geloofwaardige weginrichting nodig is om een lage snelheid te bereiken. Een campagne en mogelijk plaatsen van borden zal niet het gewenste effect hebben. Daarnaast handhaaft de politie niet op 30 km/u wegen. Het aanpassen naar 30 km/u is al integraal onderdeel van het mobiliteitsbeleid. Hierbij wordt aanpassing van de snelheid gekoppeld aan regulier onderhoud, waarbij ook de noodzakelijke aanpassingen in de weginrichting worden uitgevoerd.
Advies college (kleurencode)	Rood

Voorstelnummer	7
Fractie:	PvdA IJsselstein
Naam contactpersoon:	Paul Nieveen van Dijkum & Marlieke van Schalkwijk
Programma	3 Wonen en Ruimte
Portefeuillehouder	Peter Bekker
Voorstel (Korte omschrijving)	Wijkagenda per wijk. Per wijk in IJsselstein wordt er met en door de wijk een wijkagenda opgesteld. In de wijkagenda staan de belangrijkste verbeteringen voor de leefomgeving, vergroening en klimaatadaptatie van de wijk met een horizon van vier jaar. De wijkagenda heeft tot doel om samen met de bewoners inzicht te krijgen in de belangrijkste uitdagingen voor de wijk en te benoemen welke kansen voor vergroening en daarmee vergroten van de leefbaarheid er liggen voor de gemeente en partners in de wijk voor de komende vier jaar. Bewoners, ondernemers, samenwerkingspartners en medewerkers van de gemeente bepalen samen wat het meest belangrijk is. Nadrukkelijk participeren de wijkbewoners in de beleidvorming en voeren ook mede de verbeteringen uit.
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken/ gerealiseerd zien?</u> De klimaatveranderingen willen we het hoofd bieden en verdere vergroening speelt een belangrijke rol bij het leefbaar houden van IJsselstein. Wij vinden belangrijk dat bewoners van de wijk, naast ondernemers en samenwerkingspartners, hierbij niet alleen betrokken zijn, maar ook zeggenschap hebben. Daarom is het van belang dat zij er vanaf het begin bij betrokken zijn en tevens een rol hebben in de uitvoering van de plannen. <u>Waarom wil je dit?</u> Een gezonde groene leefomgeving is van belang voor iedere IJsselsteiner en verdere vergroening draagt hieraan bij. De vierjarige wijkagenda's zorgen ook voor een versterkte informatiepositie van zowel de wijkbewoners als de gemeente. <u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)</u> Wij zijn tevreden wanneer de wijkagenda's participatief worden ontwikkeld en voor iedere wijk in een participatietraject een agenda op maat wordt bepaald. Kenmerkend voor de wijkagenda's is dat wijkbewoners mede de prioritaire thema's bepalen en ook betrokken worden bij de uitvoering van de plannen.

	Wij zijn tevreden wanneer IJsselstein bestaande planningen en financiën weet af te stemmen op een gebiedsgerichte wijkaanpak. Die randvoorwaarden zijn nodig om maatwerk te kunnen leveren dat aansluit bij de behoeftes en uitdagingen voor de wijken. De wijkagenda is geen doel op zich maar reflecteert de in samenspraak van wijkbewoners en gemeente gemaakte beleidskeuzes.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Een betere gezondheid en een beter leefmilieu voor de inwoners van IJsselstein. Meer betrokkenheid van wijkbewoners bij de eigen wijk. Mogelijk versterken van de sociale samenhang in de wijken.

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	S	55.000	55.000	55.000	55.000

S / I = structureel of incidenteel
+ = voordeel
- = nadeel

<i>Optioneel:</i> Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) wordt binnenkort in de raad behandeld. In het IBOR worden ruime mogelijkheden gegeven aan inwoners om aan het beheer deel te nemen. Of om hun mening te geven over de inrichting van het groen. Het onderhoud van het groen wordt op dit moment al gecommuniceerd via een jaarkalender. Daarmee geven wij invulling aan de informatiebehoefte van inwoners. De afweging of het gebruik van wijkagenda's beter aansluit bij de behoefte uit de wijk moet gemaakt worden in samenhang met de behandeling van het IBOR. Daarnaast geeft het participatiebeleid naar onze mening ruimte aan initiatieven van inwoners. Wij kunnen ons voorstellen dat als een wijk behoefte heeft aan een wijkagenda, wij inwoners hierin faciliteren. Het opstellen en onderhouden van een wijkagenda voor iedere wijk vraagt om extra inzet en capaciteit. Wij schatten dit op een halve fte.
Advies college (kleurencode)	Rood

Voorstelnummer	8
Fractie:	GroenLinks IJsselstein
Naam contactpersoon:	Sanne de Bruijne
Programma	3 Wonen en Ruimte
Portefeuillehouder	Peter Bekker
Voorstel (Korte omschrijving)	IJsselstein tekent het Schone Lucht Akkoord en gaat voor betere luchtkwaliteit
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> Het Schone Lucht Akkoord is een akkoord van het Rijk en deelnemende decentrale overheden om jaarlijks stappen te zetten om de luchtkwaliteit in Nederland te verbeteren.⁴ Wij willen dat IJsselstein het Schone Lucht Akkoord tekent en zich daarmee committeert om de luchtkwaliteit te verbeteren voor onze inwoners. <u>Waarom wil je dit?</u> Wij vinden een gezonde leefomgeving belangrijk voor de IJsselsteiners. Daarnaast ontvangen wij regelmatig verzoeken van inwoners over onderwerpen die betrekking hebben op het verbeteren van de luchtkwaliteit. Het doel van het Schone Lucht Akkoord (SLA) is om de luchtkwaliteit structureel te verbeteren, door jaarlijks stappen te zetten op het gebied van luchtkwaliteit. Wij willen de luchtkwaliteit structureel verbeteren, omdat het leidt tot gezondheidswinsten. Andere overheden lopen daarin al voorop: deelnemende gemeenten van het Schone Lucht Akkoord, Rijk en alle 12 provincies streven naar gezondheidswinst van minimaal 50% in 2030 ten opzichte van 2016! Wij vinden het belangrijk dat gemeente IJsselstein zich ook qua luchtkwaliteit inzet voor een gezonde leefomgeving voor alle IJsselsteiners. <u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> Wij willen de luchtkwaliteit verbeteren en daarmee in 2030 een gezondheidswinst van minimaal 50% realiseren ten opzichte van 2016. Dat zorgt voor een langere levensduur van inwoners van gemiddeld 4 maanden. Dit is conform de afspraken uit het Schone Lucht Akkoord. Zo kunnen IJsselsteiners echt in een gezonde, schone leefomgeving wonen.

⁴ [Home - Schone lucht akkoord](#)

	Voor de beoordeling of die gezondheidswinsten ook worden behaald, kan o.a. met de RIVM-gezondheidsindicatoren voor gemeenten worden gewerkt. Er is ook ondersteuning beschikbaar voor de ambtelijke organisatie vanuit het Schone Lucht Akkoord. Zo kunnen we meten of we de doelstellingen uit de nieuwe Europese richtlijn luchtkwaliteit in 2030 gaan bereiken. Die doelstellingen hebben net als het Schone Lucht Akkoord betrekking fijnstof (PM10 & PM2,5), Ammoniak (NH₃) en stikstofoxiden (zoals NO₂). Om te bereiken dat de luchtkwaliteit verbetert, is het belangrijk dat de gemeente IJsselstein stappen zet ter verbetering van die luchtkwaliteit, maar ook is het belangrijk dat IJsselstein aanspraak kan maken op speciale subsidies die enkel beschikbaar zijn voor gemeenten die deelnemen aan het Schone Lucht Akkoord. Om dat doel te bereiken, willen wij dat de gemeente IJsselstein zich committeert door het Schone Lucht Akkoord te ondertekenen en jaarlijks minimaal één extra maatregel neemt om de luchtkwaliteit in IJsselstein te verbeteren. De raad krijgt daar jaarlijks een update over via een RIB. Wij geven het college de vrijheid om zelf per jaar te bepalen welke maatregel het best past bij de arbeidscapaciteit, de gemeentelijke financiën en meekoppelkansen, zolang het gekoppeld is aan één van de onderdelen van het Schone Lucht Akkoord. Daarbij is het voor het college mogelijk om eerst jaarlijks een maatregel te kiezen die al in de begroting is opgenomen en op de planning staat. Dat geeft het college de ruimte om op die manier wel de financiële voordelen van dit akkoord in de vorm van subsidies te kunnen benutten, zonder extra financiële middelen vrij te moeten maken om de maatregel te nemen (die staat immers al in de begroting). Deelnemende gemeenten van het Schone Lucht Akkoord kunnen een Specifieke Uitkering krijgen (SPUK SLA) om financieel te ondersteunen bij de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord. Zo loopt de 4de tranche van SPUK SLA tot 27 september 2024 met een budget van 5 miljoen EUR. Ook is het mogelijk om als gemeente voor inwoners een subsidieregeling hiertoe in te stellen.⁵
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Een neveneffect is dat IJsselstein met deelname aan het Schone Lucht Akkoord en het verbeteren van de luchtkwaliteit, ook bijdraagt aan de doelstelling uit het coalitieakkoord om te werken aan een schone leefomgeving. Deelname aan het Schone Lucht Akkoord zorgt voor extra tips en tricks voor de gemeente IJsselstein om de luchtkwaliteit te verbeteren. De gemeente IJsselstein blijft geheel vrij om naar eigen inzicht te beoordelen welke maatregelen passen bij onze gemeente en de plannen in de LangeTermijnPlanning (LTP). IJsselstein behoudt daarmee wel de regie en kan aanspraak maken op subsidies die enkel voor deelnemende gemeenten zijn bestemd.

⁵ [Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord - Schone lucht akkoord](#)

	Het enkel tekenen van het Schone Lucht Akkoord kost in beginsel niets, maar jaarlijks zal de gemeente IJsselstein een stap moeten zetten om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit is te combineren met andere plannen die al in de LTP zijn opgenomen. Zo kan IJsselstein wel aanspraak maken op de SPUK SLA en binnen het budget blijven van de plannen die al in de LTP en de begroting stonden voor dat betreffende jaar. Daardoor kan het (regelmatig) voorkomen dat de uitwerking van dit kadernota jarenlang kostenneutraal zal zijn.
--	--

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	S	6.000	p.m.	p.m.	p.m.

S / I = structureel of incidenteel
 + = voordeel
 - = nadeel

<i>Optioneel:</i> Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Deelnemen aan het Schone Lucht Akkoord betekent dat de gemeente een verplichting aangaat waar extra middelen en capaciteit voor nodig zijn. Voor de uitvoering is geen capaciteit beschikbaar en voor milieuzaken zijn geen extra middelen beschikbaar. De SPUK-regeling waar in het voorstel naar wordt verwezen voorziet in cofinanciering. De hoogte van de noodzakelijke bijdrage van de gemeente kan nu niet ingeschat worden. Het voorstel wijst op de mogelijkheid al geplande maatregelen via de SPUK-regeling te financieren. Een goede inventarisatie is nodig om dit te onderzoeken. De kosten hiervoor bedragen €6.000,-. Wij stellen voor de afweging over het Schone Lucht Akkoord in breder perspectief te maken bij de Visie en Uitvoeringsagenda Duurzaamheid en Energie.
Advies college (kleurencode)	Rood

Voorstelnummer	9
Fractie:	GroenLinks IJsselstein
Naam contactpersoon:	Sanne de Bruijne
Programma	3 Wonen en Ruimte
Portefeuillehouder	Peter Bekker
Voorstel (Korte omschrijving)	Upgrade bushalte binnenstad
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> Bankjes bij de Bushalte Binnenstad
	<u>Waarom wil je dit?</u> Bushalte Binnenstad is een ov-punt in de regio: ook vanuit de Lopikerwaard stappen veel mensen hier over. Wij spreken veel mensen die hier dagelijks gebruik van maken en input met ons delen ter verbetering van dit ov-punt. Wij willen in lijn met het vastgestelde Mobiliteitsplan en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2023 inwoners stimuleren om gebruik te maken van het openbaar vervoer. Dat is niet alleen nodig voor het milieu, maar ook onderdeel van de oplossing voor mobiliteitsproblemen bij nieuwbouwprojecten. Hoe meer inwoners kiezen voor het openbaar vervoer als alternatief voor de auto, hoe beter.
	<u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> Wij willen dat meer IJsselsteiners gebruik maken van het openbaar vervoer (toename van circa 5%) en dat zij dat vaker doen. Wij willen daartoe stimuleren door het openbaar vervoer toegankelijker te maken. Het plaatsen van bankjes maakt het gebruik van openbaar vervoer toegankelijker voor IJsselsteiners die

	minder goed ter been zijn. De bankjes maken het wachten op de bushalte meer comfortabel of prettiger. Wij zijn dus tevreden als er bankjes aan beide kanten van de bushalte worden geplaatst waar mensen die slecht ter been zijn kunnen zitten. Aan beide kanten twee bankjes, dus in totaal vier bankjes.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Door het plaatsen van deze bankjes bij dit centrale punt in het openbaar vervoer in IJsselstein en omstreken, wordt ook duidelijk dat de gemeente IJsselstein het openbaar vervoer wil stimuleren door het gebruik toegankelijker te maken. Een zitelement kost circa € 1.500 per element. Ervan uit gaande dat er in totaal vier bankjes worden geplaatst, komt dit neer op een incidentele uitgave van € 6.000.

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	I	6.000	0	0	0

S / I = structureel of incidenteel
 + = voordeel
 - = nadeel

<i>Optioneel:</i> Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Het voorstel is een goede aanvulling voor de bestaande voorzieningen bij het busstation. De incidentele middelen die hiervoor nodig zijn schatten wij op €6.000,-. Voor het schoon en heel houden van de bankjes zijn er aanvullende kosten. De kosten zijn beperkt omdat het busstation al regelmatig wordt schoongemaakt door de RMN. De werkzaamheden aan de extra bankjes kunnen in het dagelijks werk door RMN worden meegenomen en zijn daarom niet doorberekend.
Advies college (kleurencode)	Groen

Voorstelnummer	10
Fractie:	GroenLinks IJsselstein
Naam contactpersoon:	Sanne de Bruijne
Programma	3 Wonen en Ruimte
Portefeuillehouder	Edwin Tas
Voorstel (Korte omschrijving)	Wij vinden het belangrijk dat IJsselsteiners in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen. Ook als ze ouder worden. Een verhuiscoach voor senioren kan IJsselsteinse senioren helpen, met het vinden van een geschikte woning in dezelfde woonplaats, maar ook met het wegnemen van drempels die senioren ervaren om te verhuizen. Zo zorgt de verhuiscoach er niet alleen voor dat IJsselsteiners zo lang mogelijk in IJsselstein kunnen blijven wonen, maar stimuleren zij ook de doorstroom op de IJsselsteinse woningmarkt. Momenteel is een verhuiscoach geen bestaand profiel in gemeente IJsselstein en daar brengen wij graag verandering in. De kosten die een verhuiscoach met zich meebrengt, wegen wat GroenLinks betreft op tegen de baten om extra doorstroming op de IJsselsteinse woningmarkt te realiseren.
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken/gerealiseerd zien?</u> Wij willen het aantal verhuisbewegingen in IJsselstein vergroten om daarmee het bestaande woninggebruik in IJsselstein te optimaliseren. Om dat te bereiken, stellen wij voor om een verhuiscoach (0,4-0,6 FTE) voor senioren in vrije sector (huur en koop) aan te stellen gedurende twee jaar. Na een tweejarige pilot volgt een evaluatie over de bereikte resultaten. Op basis van die evaluatie wordt besloten om de inzet van de verhuiscoach te continueren of te beëindigen. <u>Waarom wil je dit?</u> Wij willen dit om ervoor te zorgen dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen in hun eigen woonplaats (en wijk). Daarnaast stimuleren we hiermee de doorstroming op de IJsselsteinse woningmarkt. Wij verwachten dat een verhuiscoach IJsselsteiners op leeftijd kan helpen die overwegen om te gaan verhuizen, maar opzien tegen de administratieve rompslomp die erbij komt kijken. Een verhuiscoach kan helpen praktische zaken, zoals een verhuisbedrijf inschakelen, adreswijzigingen doorgeven, energiecontracten oversluiten, etc. Verhuizen is, zeker op latere leeftijd, een ingrijpende stap met emotionele, financiële en fiscale gevolgen. Daar willen we IJsselsteiners goed bij begeleiden. Ook helpt een verhuiscoach bij het vinden van

	een passende woning. Veel overheden hebben met een verhuiscoach voor de vrije sector ook al positieve resultaten mee bereikt.⁶ <u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> Met dit voorstel willen wij bereiken dat het aantal verhuisbewegingen in IJsselstein toeneemt, om daarmee het bestaande woninggebruik in IJsselstein te optimaliseren. Na de inzet van de verhuiscoach, zijn wij tevreden over het resultaat als er minimaal 20 extra verhuisbewegingen ten opzichte van 2021 in IJsselstein zijn begeleid in de eerste twee jaar. Oftewel dat de verhuiscoach voor minimaal 20 extra verhuisbewegingen in IJsselstein heeft gezorgd. Aangezien er in 2021 volgens het CBS 95 huishoudens zijn doorgestroomd in IJsselstein, komt dit neer op het realiseren van extra doorstroom van minimaal 10,5% op jaarbasis. Het doel is tweeledig: 1) IJsselsteinse senioren helpen om zo lang mogelijk zelfstandig in de eigen wijk/woonplaats te blijven wonen en 2) de doorstroom op de IJsselsteinse woningmarkt te stimuleren. Zo zorgen we voor het optimaler bewonen van de beschikbare woningen in IJsselstein.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Doordat er meer IJsselsteinse senioren gaan verhuizen, maken zij met de verkoop van de huidige woning weer bijvoorbeeld een gezinswoning beschikbaar voor de jonge gezinnen. Zij kunnen vervolgens weer hun starterswoningen via de woningmarkt weer verkopen aan starters. De doorstroom begint bij de verhuisbewegingen van senioren, die soms dusdanig tegen alle rompslomp van de verhuizing op zien dat zij ervan af zien om daadwerkelijk te gaan verhuizen.

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	I	55.000	55.000	0	0

S / I = structureel of incidenteel
 + = voordeel
 - = nadeel

Optioneel: Beleidsmatige planning	S / I	2024	2025	2026	2027

Beschouwing college	Het vinden van een passende (huur)woning is aan de woonconsulent van de woningbouwvereniging en/of makelaar. In de vrije sector zijn deze mogelijkheden vanuit de markt ook beschikbaar. Het is vanuit de gemeente zeer onwenselijk hier een actieve rol in te nemen omdat er hierdoor mogelijk staatssteun gegeven wordt. Indien de wens voor een verhuiscoach blijft bestaan dan is er extra formatie nodig en onderzoek naar de behoefte en (juridische) risico's.
Advies college (kleurencode)	Rood

⁶ Zoals Provincie Gelderland en gemeenten Zutphen, Brummen, Amersfoort, Utrecht, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Houten.

Programma 4 Onderwijs, Sport en Cultuur

Voorstelnummer	11
Fractie:	D66
Naam contactpersoon:	Rhodé Timmer
Programma	4 Onderwijs, Sport en Cultuur
Portefeuillehouder	Eveline Schell of Mark Foekema
Voorstel (Korte omschrijving)	Democracy van ProDemos voor IJsselsteinse groepen 8 : bouw een fictieve stad 1. Democracy laat leerlingen op een laagdrempelige en speelse manier kennis maken met de lokale politiek. 2. Het aanbod is gratis voor zowel de gemeente als de scholen. 3. ProDemos verzorgt het werkmateriaal, de inhoud en begeleiding van het programma. Daar heeft de gemeente geen omkijken naar. Democracy is voor de gemeente een leuke en laagdrempelige manier om vorm te geven aan jeugdparticipatie. 4. Het vraaggesprek aan het eind van het programma is niet alleen bijzonder voor de leerlingen, het is ook een mooie kans om als raadslid, wethouder of burgemeester te horen wat er leeft onder de kiezers van morgen. 5. Beleven en ervaren is de meest effectieve manier om iets te leren. Het spelen van Democracy in de raadzaal, de plek waar het allemaal gebeurt, draagt hieraan bij. 6. De spelblokken van Democracy maken voor leerlingen tastbaar over welke onderwerpen de gemeente gaat.
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken/gerealiseerd zien?</u> Een positieve uitdagende kennismaking in spelvorm met democratie en gemeentelijk bestuur op de plek waar besluiten worden genomen. <u>Waarom wil je dit?</u> Er is D66 veel aan gelegen dat er in de samenleving aandacht komt en blijft voor wederzijds begrip en respect. Onze bevolking wordt steeds meer divers en inwoners hebben verschillende of nieuwe wensen, bijvoorbeeld vanuit een eigen cultuur, opvoeding of informatie online. Het kunnen omgaan met verschillen en democratisch een weg vinden naar besluitvorming is een groot goed. Ondanks dit belangrijke democratische fundament is er bij inwoners en scholieren nauwelijks bewust besef van het belang van gemeentelijk bestuur, de uitdagingen die dit geeft en wat

	de rol van democratie hierin is. Dit spel van ProDemos is een unieke manier om deze aspecten spelenderwijs en op een uitdagende manier te leren kennen en verbinding te leggen tussen de plek waar je woont en leeft en waar dit alles samenkomt nl. de raadzaal. Het spel - geeft een indruk van wat de gemeente doet - licht een tipje van de sluier op, op een leuke losse manier - is verrassend, verrijkend en vernieuwend - kan ervoor zorgen dat kinderen mogelijk ontdekken dat ze hier goed in zijn en interesse opwekken voor later - kan ervoor zorgen dat er meer begrip komt voor de politiek, ook bij de ouders van de kinderen - maakt zeer eenvoudig hands-on duidelijk dat het maken van keuzes binnen een democratische context tijd, begrip en respect vraagt van alle betrokkenen				
	<u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> - Als er IJsselstein breed aandacht komt voor dit aanbod zodat er een positieve uitstraling ontstaat bij inwoners over dit pro-actieve en uitnodigende initiatief vanuit de gemeenteraad. - Als alle groepen 8 in IJsselstein hiervan op de hoogte zijn en zich bewust zijn van de waarde die dit kan hebben voor jongeren en verdraagzaamheid. - Als zoveel mogelijk (meer dan 50%) van de groepen 8 het spel hebben gespeeld en daarmee op een positieve, actieve manier in aanraking komen met gemeente en/of bestuur waardoor meer kans op besef, begrip en wellicht zelfs interesse in wat er speelt. Jong geleerd is oud gedaan.				
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Het kan ook thuis gesprekken op gang brengen waarbij informatie over het hoe en wat in de raadzaal via de kinderen bij de ouders terecht kan komen.				
Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	S	0	0	0	0

S / I = structureel of incidenteel

+ = voordeel

- = nadeel

Optioneel: Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Wij moedigen graag aan dat jongeren in gesprek gaan over een eigen stad en dat ze hierbij leren keuzes maken, debatteren en samenwerken. De gemeente gaat niet over de invulling van lesprogramma's van scholen. Dit bepalen de scholen zelf.
---------------------	---

	Het is wel mogelijk om scholen te wijzen op de mogelijkheid het spel te spelen en om hiervoor de raadzaal beschikbaar te stellen. Hiervoor is wel afstemming met de organisatie en de griffie noodzakelijk. De scholen zorgen zelf voor vervoer naar en van het gemeentehuis en voor tenminste één begeleidende docent. Ook eventuele kosten van het spel dienen door de school gedragen te worden. Het voorstel zou (nagenoeg) kostenneutraal uitgevoerd kunnen worden als de raad zelf een rol speelt bij het faciliteren van het spel.
Advies college (kleurencode)	Geel

Programma 5 Inkomen, Jeugd en Wmo

Voorstelnummer	12
Fractie:	ChristenUnie IJsselstein
Naam contactpersoon:	Christiaan Boiten
Programma	5 Inkomen, Jeugd en Wmo
Portefeuillehouder	Eveline Schell
Voorstel (Korte omschrijving)	Alle kinderen in IJsselstein doen mee! We zijn tevreden als minimaal 98% (of een nader vast te stellen percentage nadat onderzoek de haalbaarheid van een normpercentage heeft aangetoond) van de huishoudens (die tot de groep 'minima' behoren) in IJsselstein met kinderen, en die recht hebben op landelijke regelingen zoals kinderbijslag, kindgebonden budget en kinderopvang toeslag, ook daadwerkelijke gebruik maken van deze landelijke regelingen.
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> Inzicht in het gebruik van landelijke (kind)regelingen in IJsselstein en daaruit voortvloeiend mogelijk gewijzigd beleid wat het gebruik hiervan maximaliseert. <u>Waarom wil je dit?</u> We willen graag dat alle kinderen in IJsselstein mee kunnen doen. Mee doen net zoals hun vriendjes en vriendinnetjes: naar school kunnen op de fiets met een gevulde maag en passende kleding, aan sport of het nu om voetbal, korfbal, schaken of hockey gaat, hun muzikale talent of juist andere talenten ontwikkelen. Nu is het (gebrek aan) geld vaak een onderliggend probleem voor ouders om in al deze normale dagelijkse behoeften te voorzien. Gelukkig hebben we in Nederland veel landelijke regelingen om te zorgen dat geld minder een probleem wordt, zoals de kinderbijslag, de kinderopvangtoeslag en het kindgebonden budget. Ondanks deze bestaande regelingen, die gaan over inkomensbeleid, lijken er nog te veel kinderen tussen wal en schip te vallen. Bijvoorbeeld te zien in het hoge aantal leerlingen wat gebruikt maakt van regelingen van bijvoorbeeld stichting Leergeld.

	Daarom is er beter onderzoek nodig. Maken gezinnen in IJsselstein gebruik van alle regelingen waar ze recht op hebben? Met name het kindgebonden budget moet door mensen zelf aangevraagd worden net als de kinderopvangtoeslag. Maar ook andere toeslagen die het gezinsinkomen ondersteunen zoals de huurtoeslag en de zorgtoeslag. Landelijk heeft het CPB dit voor het laatst in 2018 onderzocht over de periode 2014-2016. Toen bleek dat het Niet-gebruik kindgebonden budget over die periode 15% was (en voor huurtoeslag 10%). Wij willen snappen of we als gemeente nog extra verschil kunnen maken in ons gemeentelijk beleid en daarvoor willen we weten hoe effectief het landelijk beleid werkt in IJsselstein en op welke manier we inwoners kunnen helpen om daar altijd gebruik van te maken. Kortom: het gaat om onderzoek waardoor we als gemeente veel beter in staat zijn om ons beleid (en uitvoering) hierop af te stemmen en geen dingen te doen waarin het landelijke beleid beter is, namelijk inkomensbeleid voeren. <u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> We zijn tevreden als minimaal 98% (of een nader vast te stellen percentage nadat onderzoek de haalbaarheid van een normpercentage heeft aangetoond) van de huishoudens (die tot de groep 'minima' behoren) in IJsselstein met kinderen, gebruik maken van de landelijke regelingen.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	I	-5.000	p.m.	p.m.	p.m.

S / I = structureel of incidenteel

+ = voordeel

- = nadeel

Optioneel: Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Wij zijn niet tegen het doen van dit onderzoek omdat een toenemend gebruik van landelijke regelingen gunstig is voor onze inwoners. Toch adviseren wij om het voorstel niet aan te nemen vanwege de onzekerheid van de kosten. Wij zijn al van plan het gebruik van lokale regelingen in het kader van het minimabeleid te onderzoeken. Het is mogelijk om dit uit te breiden met deze onderzoeksvraag.
---------------------	---

	Deze vraag is echter breder dan het lokale onderzoek. Het is namelijk gericht op alle inwoners van IJsselstein die mogelijk in aanmerking komen voor een landelijke regeling. Het onderzoek zal hierdoor duurder worden en voor de extra middelen is nog geen budget. Geschatte extra kosten zijn € 10.000 tot € 15.000. Daarnaast is de vraag hoe we als gemeente omgaan met de uitkomsten van het onderzoek. Om het gebruik van landelijke regelingen te verhogen tot het gewenste percentage zal waarschijnlijk extra inzet van de ambtelijke organisatie nodig zijn. Bijvoorbeeld bij het informeren en ondersteunen van aanvragen. Hier zullen extra kosten aan verbonden zijn die nog niet ingeschat kunnen worden. Ondersteuning bij aanvragen is op dit moment via onze sociale partners al beschikbaar. Indien besloten zou worden om de scope van het onderzoek te verkleinen tot alleen de minima in IJsselstein, dan zullen de extra kosten van het onderzoek lager uitvallen. Ook wordt de kans dan groter dat maatregelen die leiden tot meer gebruik van landelijke regelingen leiden tot een lager gebruik van onze eigen regelingen. In dat geval zou het college positief adviseren. Tijdens de raadsvergadering van 11 juli 2024 is het voorstel geamendeerd waarbij de scope van het onderzoek is verkleind tot de minima in IJsselstein. Naar aanleiding hiervan is de kleurcode gewijzigd in groen.
Advies college (kleurencode)	Groen

Voorstelnummer	13
Fractie:	D66
Naam contactpersoon:	Rhodé Timmer
Programma	5 Inkomen, Jeugd en Wmo
Portefeuillehouder	Eveline Schell
Voorstel (Korte omschrijving)	Jongeren ruimte geven i.p.v. wegsturen Op veel plekken stonden tot enkele jaren geleden bankjes in wijken. Veel is weggehaald (voor 'overlast'?). Hier zaten regelmatig jongeren aan het einde van de dag of 's avonds op hun telefoon of even een praatje te maken met elkaar, een enkele keer met wat muziek zonder dat er volwassenen op hen letten en vrij van toezicht. D66 wil graag dat IJsselstein extra moeite doet om naast bestaande voorzieningen (zoals de huidige JOG of JIP) te zorgen voor meer hang- en chillplekken voor jongeren.
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> In elke wijk een (overdekte) plek voor jongeren waar zij zich 24/7 welkom voelen en zichzelf kunnen zijn. Een plek dichtbij waar zij, ook als het voor de zoveelste keer regent, met iemand even overdekt kunnen afspreken, zonder dat het bij iemand in huis is, geld kost in een café of een overdekte parkeerplaats is. <u>Waarom wil je dit?</u> D66 maakt zich zorgen over de mentale weerbaarheid van jongeren en de uitdagingen waar jongeren in deze tijd mee te maken hebben: de manier van leven voor corona is voor velen anders dan na corona, de staat van het klimaat is zorgelijk en steeds meer merkbaar, het leven is enorm duur, uitzicht op woningen is slecht. Het is niet eenvoudig om in deze tijd een koers te vinden voor de toekomst. Er zijn onevenredig veel jongeren met mentale problemen. Op scholen zijn te weinig leerkrachten en vallen lessen uit, op socials worden jongeren blootgesteld aan verslavende algoritmen doordat er nog geen adequate wetgeving is om dit te beperken, ouders zijn erg druk met dubbele banen en er is veel eerder dan in het verleden een gevoel van overlast door jongeren. En dan is er ook nog de vergrijzing. D66 vindt het belangrijk dat jongeren zich welkom voelen en ervaren dat er in IJsselstein bewust rekening met hen wordt gehouden, begrip voor hen is en dat er keuzes in hun voordeel worden gemaakt. Een ruimte of een plek om (bij

	voorkeur zonder nat te worden als het regent), te kunnen chillen, alleen of met anderen, tijd met elkaar door te brengen zonder dat dit geld kost is misschien wel het minste wat wij voor hen kunnen doen.				
	<u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> Als een jongere die even niet thuis wil zijn, niet op school is, niet terecht kan bij vrienden en niet aan het sporten is, maar wel gewoon even buiten in de frisse lucht wil zijn, dat er dan een plek in de buurt beschikbaar is. Een plek die welkom voelt en waar niemand iets van je moet of verwacht.				
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Het oppakken van dit initiatief laat zien dat de ‘oude’ mensen op het gemeentehuis nog niet zo oud zijn dat ze stilstaan bij hoe het is om in deze tijd een jongere te zijn in IJsselstein. Mits juist geïntroduceerd kan het ook ‘andere’ inwoners bewust maken dat iedereen ooit jong is geweest en dat we zuinig moeten zijn op elkaar en op onze jongeren in het bijzonder.				
Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	I	100.000	0	0	0

S / I = structureel of incidenteel

+ = voordeel

- = nadeel

Optioneel: Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Jongeren mogen zich vrij bewegen in IJsselstein en het college vindt dat er voldoende bankjes zijn in iedere wijk. Hier mag iedereen gebruik van maken. Een plek aanwijzen specifiek voor jongeren, is meer dan een extra bankje plaatsen en vraagt veel ambtelijke capaciteit. Een plek in de openbare ruimte specifiek aangewezen voor jongeren, heeft namelijk een impact op de buurt en op de leefomgeving van bewoners. Dit betekent dat er volgens de Omgevingswet een participatietraject gestart worden voor bewoners. Ook is extra toezicht nodig van handhavers. Daarnaast is het van belang dat jongeren hierbij worden betrokken zodat de plek ook in de behoefte van jongeren voorziet. Op dit moment is er in IJsselstein één specifiek aangewezen jongeren ontmoetingsplek (JOP). Op dit moment zijn we bezig een tweede JOP te realiseren. Het realiseren van één extra (overdekte) jongerenplek kost
---------------------	--

	minimaal €10.000,-. Hierbij zijn de kosten van handhaving en onderhoud niet meegerekend. Wij schatten de kosten voor het realiseren van plekken in iedere wijk daarom rond de €100.000,-. Naast de kosten zijn er praktische bezwaren rond veiligheid en bestemmingsplannen die hiervoor aangepast zullen moeten worden.
Advies college (kleurencode)	Rood

Voorstelnummer	14
Fractie:	PvdA IJsselstein
Naam contactpersoon:	Usha Poort & Marlieke van Schalkwijk
Programma	5 Inkomen, Jeugd en Wmo
Portefeuillehouder	Eveline Schell
Voorstel (Korte omschrijving)	Het meer in gebruik brengen van de Retour stickers: deze brief is te ingewikkeld voor mij. Stuur een versie in gemakkelijkere taal. Hiermee willen we bereiken dat iedereen mee kan doen, ook de uitzondering op de regel. De gewoonlijke manier van omgang met een inwoner is niet universeel en vereist maatwerk, niet voor elke inwoner is het taalgebruik van de gemeente en haar ambtenaren toegankelijk. Door een outreachende vorm van communicatie te gebruiken verlaag je de drempel tot het stellen van een hulpvraag voor de inwoner. Volgens dit beleidsstuk zal de gemeente het op haar nemen om contact met de inwoner op te zoeken indien dit door de inwoner gewenst is.
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> De fractie van PvdA vindt het belangrijk dat iedere inwoner belangrijke informatie tot zich krijgt in begrijpelijke taal. Iedere inwoner zou gemakkelijk moeten kunnen aangeven dat zij de schriftelijke communicatie van de gemeente niet begrijpt. Dat lukt nu niet altijd. Daarom stellen wij voor om als gemeente te gaan werken met een sticker waarop staat: 'Deze brief is te ingewikkeld voor mij, stuur een versie in makkelijke taal'. Dit zien we graag voor de gemeente IJsselstein en de gemeenschappelijke regelingen waarin wij deelnemen (denk aan de WIL, BSR, RMN). Andere gemeenten gingen ons al voor: https://www.binnenlandsbestuur.nl/digitaal/op-de-retoursticker-volgt-het-meelezen-vooraf <u>Waarom wil je dit?</u> We vergroten hiermee de eigen regie en daarmee de eigen kracht van de inwoner. Het is één van de instrumenten om de aandacht voor laaggeletterdheid hoog te houden in onze gemeente. We verlagen de drempel voor inwoners om een hulpvraag te kunnen stellen. Ook is het idee dat de gemeente bij de ontvangst van deze retoursticker proactief contact opneemt met de inwoner een positieve ontwikkeling. Hierdoor wordt communicatie nog laagdrempeliger. <u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u>

	We zijn tevreden wanneer er een toename is van het aantal mensen dat onze hulp weet te vinden bij problemen met lezen en schrijven, en een afname van het aantal mensen dat betalingsproblemen oploopt door het niet begrijpen van brieven. Dit laatste is moeilijk kwantitatief te meten, maar wij denken dat dit wel kwalitatief gemeten kan worden, bijvoorbeeld door het steunpunt Financiën op orde. PvdA IJsselstein ziet graag een verhoging van de gemiddelde klanttevredenheid in de sectie 'communicatie en bereikbaarheid' bereikt wordt, wat een betrouwbare aanduiding zijn voor de effectiviteit van de stickers en het laagdrempeliger maken van de communicatie tussen gemeente en inwoner.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	- Niet alleen inwoners die laaggeletterd zijn of de taal niet hebben bemachtigd gebruik kunnen maken van deze sticker, ook inwoners die om andere reden moeite hebben met taal kunnen baat hebben bij zo'n sticker. - Het werken met een sticker houdt de aandacht voor toegankelijkheid van de taal hoog. - Het draagt bij aan de aanpak vroeg signalering. Wanneer we vroegtijdig in gesprek raken met een inwoner die een brief, bijvoorbeeld met financiële informatie, niet begrijpt, kunnen we eerder helpen. Dit kan preventief werken. - Daarnaast kan een dergelijke sticker een manier zijn om met inwoners in gesprek te raken en de drempel verlagen voor het stellen van een hulpvraag.

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	S	0	0	0	0

S / I = structureel of incidenteel
 + = voordeel
 - = nadeel

Optioneel: Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	Het college waardeert de aandacht die dit voorstel geeft aan het begrijpelijk communiceren met onze inwoners. Toch adviseert het college negatief, omdat we al een aantal andere sporen inzetten. Zo nemen alle medewerkers van de gemeente sinds 2023 deel aan de schrijfttraining Direct Duidelijk. Hiermee leren zij vanaf de basis en structureel in begrijpelijke, heldere en leesbare communicatie op taalniveau B1. Wij passen daar onze bestaande communicatieuitingen op aan. Een van de interventies die we gaan invoeren, is het kunnen melden dat een brief onduidelijk is. Ook bekijken wij hoe wij digitale applicaties als www.steffie.nl en www.leessimpel.nl onder de aandacht van onze inwoners kunnen brengen. Inwoners kunnen, ook nu al, altijd voor een mondelinge toelichting bellen wanneer zij een brief niet goed begrijpen. De medewerkers van team Klant krijgen deze signalen tot nu toe niet. Communicatie met inwoners is ook een vast besprekspunt in Nieuwspoort, een tweewekelijks overleg tussen Klant en Communicatie.
---------------------	--

	Duidelijke communicatie en aandacht voor laaggeletterden heeft op deze manieren continue onze aandacht. We verwachten daarvan een duurzamer effect dan een retoursticker.
Advies college (kleurencode)	Rood

Paragraaf lokale heffingen

Voorstelnummer	15
Fractie:	GroenLinks
Naam contactpersoon:	Marianne Mols
Programma	Paragraaf Lokale heffingen
Portefeuillehouder	Mark Foekema
Voorstel (Korte omschrijving)	Een heffing op verharding om oprukkende verstening in IJsselstein tegen te gaan
Type voorstel	A. Bezuiniging B. Verhoging inkomsten C. Nieuw beleid D. Wijziging beleid (kostenneutraal)
Toelichting op voorstel	<u>Wat wil je bereiken / gerealiseerd zien?</u> Een onderzoek naar een heffing op verharding van tuinen, en op termijn, meer groene, watervriendelijke tuinen.
	<u>Waarom wil je dit?</u> Wij zien dat de trend om je tuin geheel of grotendeels te betegelen aanhoudt in IJsselstein. Het succes van de Tegel-eruit, Plant erin-actie van de Stichting Steenbreek in IJsselstein lijkt daar weinig aan te veranderen. Dat betekent dat overtollig water op steeds meer plekken slecht wordt opgevangen, er meer hittestress komt in buurten en dat tuinen minder interessant worden voor vogels en insecten. Dit in een tijd waarin klimaatadaptatie en versterking van de biodiversiteit hard nodig zijn om onze omgeving leefbaar te houden. Voor GroenLinks is het duidelijk: om de tegeltuinentrend te keren is een steviger instrument nodig naast de zachte aanpak van de Stichting Steenbreek. Een belasting op de mate van verharding van je tuin is zo'n instrument. Daarbij gaat het ons er niet om de gemeentelijke belastingen te verhogen, maar om een heffing in te voeren die de werkelijke kosten van verharding zichtbaar maakt - en daarmee de voordelen van een watervriendelijke tuin. Dat kan bijvoorbeeld door de heffing te combineren met een verlaging van de rioolzorgheffing. Een heffing op verharding heeft verder het voordeel dat de inwoner er invloed op heeft, anders dan bij de huidige rioolheffing in IJsselstein.
	<u>Wanneer ben je tevreden (KPI)? Welke uitkomsten verwacht je (effect/resultaat)?</u> Wij zijn tevreden wanneer in 2025: - Een onderzoek wordt gedaan naar de haalbaarheid van een heffing op verharding in IJsselstein, gevolgd door een raadsbesluit in het laatste kwartaal.

	Wij achten de heffing financieel haalbaar wanneer de inkomsten de heffingskosten dekken. - De gemeente inwoners duidelijke informatie geeft over de noodzaak van meer groene en watervriendelijke tuinen, en advies en subsidies geeft voor de aanleg van zo'n tuin. Op termijn verwachten we dat een heffing op verharding, gecombineerd met advies en subsidies voor een groene/watervriendelijke tuin, leidt tot 15% meer groene tuinen in 2030. Uitgaande van de metingen die Cobra Groeninzicht in 2024 deed, gaat het dan om 67,6% groen privaat terrein in 2030 tegenover 52,6 % groen privaat terrein nu in IJsselstein⁷.
Mogelijke neveneffecten (b.v. maatschappelijk)	Meer inwoners zijn straks te spreken over de gemeentelijke belastingen, omdat zij invloed hebben op een deel daarvan.

Financiële gevolgen in €	S / I	2025	2026	2027	2028
	S	70.000	p.m.	p.m.	p.m.

S / I = structureel of incidenteel
+ = voordeel
- = nadeel

<i>Optioneel:</i> Beleidsmatige planning	S / I	2025	2026	2027	2028

Beschouwing college	De Gemeentewet limiteert de belastingsoorten die een gemeente mag invoeren. Zie artikel 219 lid 1 van de Gemeentewet. Een belasting op verharding (ook wel eens omschreven als 'tuintegeltaks') moet juridisch een plaats krijgen binnen dit kader. Dat zou dan binnen de water en rioolzorgheffing moeten (artikel 228a Gemeentewet). Dat is geen eenvoudige opgave doordat: • De tuintegeltaks juridisch nog onvoldoende is uitgekristalliseerd. • De uitvoeringskosten naar verwachting onevenredig hoog zijn ten opzichte van de te verwachten opbrengsten. • De handhaving veel capaciteit zal vragen en lastig uitvoerbaar is. Om het door de fractie van GroenLinks beoogde doel te bereiken, geven veel gemeenten de voorkeur aan maatregelen die belonend werken in plaats van bestraffend. Inschatting van zowel de baten als lasten is onmogelijk zonder beoogd heffingstarief en nader onderzoek. Voor dit onderzoek is (dure) externe expertise nodig. Inclusief inzet van de eigen ambtelijke organisatie schatten wij de kosten op €70.000,-. Vanwege de hoge kosten en de bezwaren die wij op voorhand zien, raden wij dit onderzoek af.
Advies college (kleurencode)	Rood

⁷ Bron: AD online 23 maart 2024, "Openbare ruimte IJsselstein meer versteend dan gemiddeld in Nederland."

